

عنوان مقاله:

نقد و بررسی ایدئولوژیک انسان، زن و جامعه در نظامی گنجوی

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی ادبیات، زبان شناسی و علوم انسانی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

امید انصاری کیا

خلاصه مقاله:

این پژوهش از نوع تحلیل محتواست که به تحلیل دیدگاه نظامی درباره هویت فردی، اجتماعی و آرمانی انسان در پنج گنج میپردازد. نظامی متفکری آرمانگراست که شعر را در خدمت رهایی انسان از مدینه جاهله و دست یافتن به مدینه فاضله قرار داده است. پنج گنج، آیینه تمام نمای شخصیت نظامی است که شاعر در آن غیر از جذبه عشق و زهد، متوجه جلوه های گوناگون حیثیت و عظمت گوهر انسانی بوده است. او در سیمای قهرمانان قصه هایش هویت انسان آرمانی را به تصویر کشیده و از بازنمود واقع نمایانه ویژگیهای هویتی قهرمانان داستان هایش پرهیز کرده و بیشتر یک تیپ از افراد را در نظر گرفته است. تیپی که در معرفی آنها، با برجسته سازی آرمانی، هر لحظه کمالی به کمالات قبلی آنان میافزاید. در واقع او هر قهرمانی که خلق میکند؛ الگویی تازه، پیش روی انسانها میگذارد؛ تا از سرنوشت آنها عبرت بگیرند و به خودسازی بپردازند و در نهایت به کمال انسانی دست یابند. او علاوه بر نشان دادن هویت فردی انسان، هویت اجتماعی و آرمانی (الهی) او را نیز به تصویر کشیده است. در «پنج گنج» انسان کامل گاه هویت دینی دارد، گاه حکیم است، و گاه انسان عاشقیاست که عشق زمینی در او شکلی متعالیتری پیدا میکند، طوری که هویت عارفانه به او میبخشد.

کلمات کلیدی:

پنج گنج، انسان، زن و جامعه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1915067>

